

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
The Participative Administration Of Administrator School Group
Khu Mueang 1 Under Buriram Primary Educational Service Area Office 4

กานต์ชนก วงศ์वास¹ และ ประดิษฐ์ ฉัตรจรัสกุล²

วิทยาลัยนครราชสีมา

kanshanok wongwas¹ and Pradit Chatjaratkul²

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : kanshanok.wongwass@gmail.com, pradit_chat@hotmail.com

(Received: 13 February, 2025 ; Edit: 28 February, 2025; accepted: 28 February, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 108 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และ สุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ผู้บริหารสถานศึกษา, กลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1

Abstract

This research aimed to 1) study the level of participatory management of school administrators and 2) compare the participatory management of school administrators in the Khumuang 1 School Group under the Buriram Primary Educational Service Area Office 4, classified by work experience and education level. The sample group used in this research was 108 teachers and school administrators in the 2024 academic year. The sample size was determined according to the Krejci and Morgan table and stratified random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.67 - 1.00 and a reliability value of the entire questionnaire of 0.88. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. t-test

The results of the research found that

1. The participatory management of the school administrators of the Khumuang 1 School Group, Buriram Primary Educational Service Area Office 4, overall and in each aspect, was at a high level.

2. The results of the comparison of the participatory management of the school administrators of the Khumuang 1 School Group, Buriram Primary Educational Service Area Office 4, classified by work experience, were not different overall, and classified by education level, were not different overall and in each aspect.

Keywords: Participatory management, school administrators,
Khumuang 1 School Group

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารและการจัดการศึกษาของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งที่จะปฏิรูประบบบริหารจัดการศึกษาของไทย โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาจากเดิม โดยมี การแบ่งส่วนราชการใหม่ในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาคมีการยุบรวมหน่วยงานทางการศึกษาเข้าด้วยกันและแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ และมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไป

ยัง คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัวตามอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายกำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549) สอดคล้องกับกฎกระทรวงเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ให้ ข้อ 1 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาใน อำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี(กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 29) ใน 4 ฝ่ายต่อไปนี้เป็น ฝ่ายการบริหารวิชาการ ฝ่ายการบริหารงบประมาณ ฝ่ายการบริหารงานบุคคล และฝ่ายการบริหารทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอย่างยิ่งในการบริหารองค์กรให้มีหลากหลายรูปแบบนับว่าเป็นสิ่งที่ดีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารงานเพราะการจัดการศึกษาเป็นการดำเนินงานของส่วนร่วมเป็นจุดศูนย์กลางของการศึกษาทุก ๆ พื้นที่การศึกษาไทย

จากการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญไว้ 2 ด้าน คือ 1) ปัญหาการบริหารการศึกษา ประเด็นการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานทางการศึกษายังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรเอกชน และรวมถึงส่งเสริมในการดำเนินงาน ประชาชน ผู้ปกครอง และการกำหนดนโยบาย หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ทำให้การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของการ พัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นและตัวผู้เรียน 2) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ช่วยให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จ ซึ่งหมายความว่า สังคมต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือดูแลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความรู้พร้อมมากที่สุดโดยผู้ปกครอง ชุมชนและ ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องร่วม ดูแล ควบคุม และส่งเสริม ให้โอกาสแก่เยาวชนตามความเหมาะสมของแต่ละคน (วีระยุทธ ขาตะกาญจน์, 2554 : 34, 37) ซึ่งประเด็นที่เกิดขึ้นนั้นก็คือ การขาดประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนหน่วยงานทางการศึกษายังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเพราะฉะนั้นการบริหารงานที่เกิดผลต่อผู้เรียนต้องมีการบริหารงานที่หลากหลายทุกคนมีส่วนร่วม

ดังนั้นปัญหาการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการคือการขาดการบริหารซึ่งการบริหารต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนรู้หลาย ๆ องค์ความรู้ทั้งการวางแผน วางกลยุทธ์สรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เหมาะสมกับงานสู่การประสานงานและคอยอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานั้น ๆ ให้ดำเนินงานไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเกิดความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับ ในองค์กร ช่วยลดความขัดแย้ง ในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดีทุกคนมีโอกาสแสดงศักยภาพและความสามารถส่งเสริมความเป็น ประชาธิปไตยในองค์กรอีกทั้งยัง

ช่วยให้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงาน โดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมและตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นจะต้องมีการรวมศูนย์อำนาจของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จึงเห็นสมควรว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ White, 1982 คือการมีส่วนร่วมประกอบด้วยสี่ปัจจัย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อมีกิจกรรมใด หรือจะทำโครงการอะไร ผู้บริหารก็จะให้สมาชิกที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนมาร่วมกันตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านเงินแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและ ประสานงานโครงการต่าง ๆ 3) มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงานคือ การรับผลประโยชน์ หมายถึง เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ว่า ตลอดเวลา ที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการ หาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและสิ่งสำคัญที่ต้องสังเกต คือ ความเห็นความชอบ และความคาดหวังซึ่งจะมีอิทธิพล สามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ และYulk,2010 : 207-208 ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการบริหารงานที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนวความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญห ซึ่งลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นแรงจูงใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจและมีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น การมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อผู้บริหารก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับ ในองค์การช่วยลดความขัดแย้ง ในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ ผู้ร่วมงานมีความสุขจิตดี ทุกคนมีโอกาสแสดงศักยภาพและความสามารถส่งเสริมความเป็น ประชาธิปไตยในองค์การอีกทั้งยังช่วยให้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา พอสรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการบริหารงานที่รวมศูนย์อำนาจของการบริหารแบบมีส่วนร่วมองค์กรต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยที่ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน ทุกคนมีความเสียสละและพัฒนาตนตามที่ได้ตัดสินใจแนวทางเดียวกัน มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน และ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล จนงานประสบ

ความสำเร็จตามเป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จประกอบด้วยสี่ปัจจัย คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร 2) การมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ 3) มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลซึ่งเชื่อว่าลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจและมีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นจากการได้ศึกษาค้นคว้าพบว่าเป็นเขตพื้นที่ทำงานของผู้วิจัยอยู่ที่สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา แต่มีผู้วิจัยทำเรื่องนี้ไว้น้อยมากด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าอยู่ในระดับใดและแตกต่างกันหรือไม่ โดยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครูและบุคลากรเพื่อผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาตนเองให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้กับผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 แตกต่างกัน

2. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกลุ่มคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 13 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน และครูผู้สอนจำนวน 132 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 145 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 108 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกนและได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ประสิทธิภาพงานและระดับการศึกษาโดยสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานและระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ตาม

แนวคิด White. (1982) ซึ่งมี 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร 2) การมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากแนวคิดของ Cohen and Uphoff ได้จำนวนแบบสอบถาม 60 ข้อ

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4

8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 45 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .88

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 4

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 108 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาโดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร

สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร	3.82	0.49	มาก	4
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ	3.98	0.42	มาก	2
3	ด้านมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน	4.01	0.32	มาก	1
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.87	0.38	มาก	3
ภาพรวม		3.92	0.24	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.24) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.32) รองลงมาคือ ด้านที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.42) ด้านที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.38) ตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.49)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและ ระดับการศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2 - 3

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร	3.91	0.36	3.68	0.63	2.08*	0.042
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ	3.92	0.41	4.07	0.42	-1.79	0.076
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน	4.01	0.36	4.01	0.27	0.07	0.942
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.83	0.35	3.93	0.42	-1.30	0.196
ภาพรวม		3.92	0.23	3.92	0.26	-0.09	0.924

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่าครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p- value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร	3.86	0.50	3.73	0.45	1.19	0.234
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ	3.99	0.42	3.94	0.43	0.56	0.576
3	ด้านมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน	3.98	0.32	4.09	0.33	- 1.46	0.147
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.87	0.39	3.84	0.38	0.41	0.681
	ภาพรวม	3.93	0.24	3.90	0.27	0.51	0.608

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 14 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการติดตามและประเมินผลการแนะแนว รองลงมา คือ ข้อที่ 1 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการทำแผนการสอนตามหลักสูตรและกำหนดแผนการสอน ข้อที่ 4 ให้มีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงาน ข้อที่ 6 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ข้อที่ 11 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในกำหนดแนวทางการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ข้อที่ 10 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดแผนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน ข้อที่ 13 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาในการจัดระบบนิเทศการศึกษา ข้อที่ 5 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอน ให้กับนักเรียน ข้อที่ 2 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่ 3 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการประเมินการใช้หลักสูตรและนำไปพัฒนา ข้อที่ 9 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียน ข้อที่ 7 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดระบบและการนิเทศภายในโรงเรียน ข้อที่ 12 ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน และข้อที่ 8 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการประสานความร่วมมือและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับ สถานศึกษาอื่นทั้งนี้อาจเนื่องจาก การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและพัฒนาการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกัน ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและแผนการสอน นำไปสู่การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการและการประเมินหลักสูตรและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนองค์กรต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยที่

ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน ทุกคนมีความเสียสละและพัฒนาตนตามที่ได้ตัดสินใจเดียวกันร่วมถึงการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและสอดคล้องกับงานวิจัยของ หลุทธิ เขียวสะ และ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ กนกรัตน์ ทำจะดี (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลจากการเปรียบเทียบตามตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการบริหารในด้านการมีส่วนร่วมในการเสียสละและตัดสินใจ ความรู้และเข้าใจในส่วนการดำเนินงานในกระบวนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสู่การพัฒนาประเมินผลจนนำไปสู่การประกอบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไรร่วมกันเพื่อผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ หลุทธิ เขียวสะ และ สอดคล้องกับ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ มีนา ละเต๊ะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องรวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีวุฒิการศึกษาผลวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบตามตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ผู้บริหาร จะเน้นในเรื่องของการจัดการองค์กร สร้างกลยุทธ์การจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ และซับซ้อน โดยใช้ทักษะในการตัดสินใจ การเจรจา แก้ไขข้อขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น และกระตุ้นการทำงานร่วมกัน อีกทั้งการมีประสบการณ์ด้านความรู้ความสามารถ ระยะเวลา และการสั่งสมประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษา บริหารงานด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร

วิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป รวมถึงการเป็นผู้นำ การแสดงออกในทางความคิด ความกล้าตัดสินใจในการบริหารจัดการที่ส่งผลให้ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไร แตกต่างจากด้านอื่น ๆ โดยภาพรวมในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการเสียสละและพัฒนาตามที่ได้ตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มินา ละเต๊ะ (2562) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม จังหวัดสงขลา จำแนกตาม ประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับยุภาวรัตน์ ชันติกรม (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนควรรักษาสภาพและบริบทของตนเอง แล้วนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษานั้นประกอบด้วย 4 ด้าน 45 แนวทางปฏิบัติ โรงเรียนจึงควรเลือกเฉพาะแนวทางที่มีความเหมาะสมกับสภาพและบริบท เนื่องจากแต่ละโรงเรียน มีแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่ไม่เหมือนกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ด้านมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาอิทธิพลของด้านอื่น ๆ และหาแนวทางการพัฒนาไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามผลพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *การบริหารและการจัดการศึกษาของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและครุภัณฑ์.
- กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยสยาม.
- มีนา ละเต๊ะ. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2554). การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุภาวรรณ์ ชันติกรม. (2566). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- หฤทธิ์ เขียวสะ และ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. หลักสูตรการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- White, A. T. (1982). Participation and decision making in educational leadership. *Educational Administration Quarterly*, 18(3), 42-48.
- Yukl, G. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). Pearson Education.